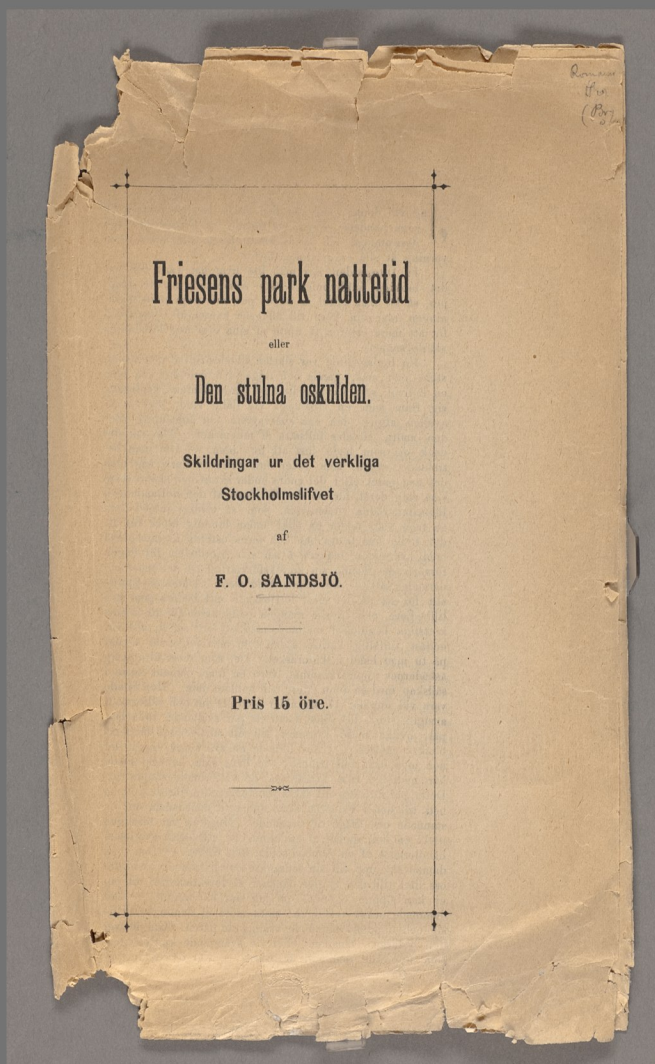

Sandsjö, F. O.

Friesens park nattetid eller den stulna oskulden :

Tryck

Tillkomstår 1890

Digitaliserad år 2015

National Library
of Sweden

Roman
Hv
(Bog)

Friesens park nattetid

eller

Den stulna oskulden.

Skildringar ur det verkliga

Stockholmslifvet

af

F. O. SANDSJÖ.

Pris 15 öre.

—♦♦—

Jag vill denna gång för den ärade läsaren omtala en sann händelse, som nyss timade på Djurgården och dess omnejd, och denna berättelse är tillegnad som en varning åt alla oskuldsfulla flickor.

På Djurgården, der man lite hvar har varit och sett det brokiga folkhvimlet i både större och mindre grupper, så får man alltid se något par, som fram emot skymningen styr sin kosa till aflägsna kanter af Djurgården för att mera ostörda få njuta af sina ofta nog lättsinniga »kärleksnöjen».

En lördagsafton var slätten alldeles full af människor, stora och små, gamla och unga; här och der såg man en individ, som var betydligt på »premelanten», kryssande sig fram som en »rospigg» vid dålig vind. Senare på qvällen afgick den ena spårvagnen och ångslupen efter den andra, alldeles fullsatta af människor. Alla var det dock ej, som hade lust att fara hem. — Om man betraktade vägen, som leder mot Friesens Park, såg man det ena paret efter det andra under skratt och skämt styra sina steg deråt, för att der få njuta af den doftande och blomsterströdda gräsmattan, som så vänligt inbjöd dem än taga plats under en eller annan lummig björk för att der hvila sina trötta ben och mera ostörda få samspråka med hvarandra; männen å sin sida gjorde sin för dagen förvärfvade fästmö sin kärleksförklaring på det mest bedårande sätt — och kanske ändå mera. Damerna gjorde allt för att på det mest förtjusande sätt bedåra sina nya tillbedjare, och kanske mången gång äfven för att få sina köttsliga begärelser mättade, med ett ord sagdt, allt var endast tillfällig kärlek, sådan som man begagnar så der på tu man hand i skumrasket. De, som mest ådrogo sig åskådarnes uppmärksamhet, voro en ung, elegant herre i sällskap med en ännu yngre och noblare dam. Hon kunde vara vid ungefär 17 års ålder med ett fint och välformadt ansigte, stora, blå ögon samt ett par svällande, röda läppar, hvilka alltid krusades till ett småleende, då deras blickar möttes. — Hon liknade en sväfvande engel, der hon med lätta fjät trippade vid hans sida; hennes blonda hår nedföll i rika lockar på de välformade skuldrorna. Detta par fortsatte sitt sakta promenerande, tills de kommo ned till den i Friesens Park anbragta dansbanan, der de stannade och åsågo de dansande. Musiken var temligen usel: en fiol, spelad af en blind, och ett handklaver, som handterades af en gammal soldat med träben. — Den unga damen såg upp till sin ledsagare och hviskade: »Vi dra oss litet tillbaka, ty det dammar så förskräckligt, att jag ej kan öppna ögonen, om jag står här längre. — Det dammade också verkligen; stora moln af damm hvirflade sig och uppdöko bland de svängande paren. Om det var den »starka» musiken eller de svängande kjorteltygen, som upprörde dammet, är ovisst. — När de vändt ryg-

gen åt musiken och väl torkat sina ögon rena, sågo de framför sig en grupp människor, hvilka slagit sig ned i gröngräset för att »höra göken». Den unga flickan stannade genast och något darrande hviskade hon: »Ack, det är ju pappa och mamma, de skulle ut på »gökotta», och jag skulle träffa dem på slätten. Hur skall jag nu göra?» — »Bästa fröken», hviskade han ömt tillbaka, »vi går afsides så att de ej få syn på oss, och sedan kan ni låtsas, som om ni komme från slätten». — »Ack, min bästa herre, jag kan icke ljuga, och allra minst för mina föräldrar; begär allt annat, men ej det».

En stunds tystnad följde. Slutligen bröt han tystnaden: »Om ni, min fröken, ej vill narras för edra föräldrar, så vet jag ej något annat råd, än att vi fortsätta, tills vi komma ett stycke bakom dem, och kan ni då låtsas komma från slätten; jag för min del stannar här i närheten. — Men, min fröken, får jag lof att återse eder om en stund?» — Den sköna flickan svarade rodnande ja, och med en lätt rörelse frigjorde hon sig från sin älskare och ilade lätt som en lärka till det nyss omtalade sällskapet. — »O, förlåt, älskade pappa», hviskade hon, smekande fadern ömt, »för jag dröjt så länge!» — »Gör ingenting, mitt barn», svarade fadern, och tryckte en lång kyss på sin dotters panna, »bara du ej gör om det flera gånger, men det var för resten mitt eget fel, som tillät dig att gå ensam så der, men allt roar barn och du är ju bara barnet än. Men du är väl hungrig nu, tillade han i godmodig ton, slå dig då ned, så skola vi smaka, på, hvad mamma har att bjuda på och låt oss sedan lyssna på »göken!» — Den oskuldsfulla flickan rodnade och nedslog ögonen, hon tänkte endast på den ståtliga ynglingen, med hvilken hon för några timmar gjort bekantskap. Modern uppdukade, hvad de medhade, och de läto sig maten väl smaka. Då de slutat, bad flickan att få gå och söka upp några vackra blommor, hvilket äfven af föräldrarne beviljades på det vilkor, att hon ej fick gå för långt och ej vara länge borta, ty de skulle snart återvända hem. — Detta lofvade hon och ilade med vindens hastighet derifrån. Hon hade ej hunnit långt, förr än hon hörde något prasslande tätt bredvid sig. Hon stannade och vände sig om och vid hennes sida stod den vackre ynglingen, hvilken hon en stund förut lofvat återse.

»Ändtligen», hviskade han ömt, och hans röst var darrande. »Ändtligen får jag återse er; o, det har varit som en hel evighet för mig, fast ni ej har varit borta mer än en timma».

»Ack», stammade hon förlägen, »jag trodde ej att ni skulle vara i närheten. O, min dyra, tro ej, att jag skulle kunna skiljas från eder, utan att ännu en gång få återse eder. Derpå omtalade hon att hon sagt sina föräldrar, att hon skulle gå och plocka blommor och höra på »gökens gälla toner». Han erbjöd sig då att vara henne behjelpig vid blomplockningen, och de fortsatte sitt promenerande en stund under skämt och kärleksjoller, men

blommorna fick nog vara i fred. Den lättsinnige ynglingen föreslog nämligen, att de skulle sätta sig en stund och »höra göken», och hon åtlydde honom utan att ana något.

Under en lummig ek togo de sitt skydd och skulle lyssna på den underbara »fogeln», men ej ett ljud hördes, endast ett prasslande hördes då och då af en och annan »nattfogel». Den unge mannen förstod så väl konsten att bedåra den unga flickan att hon ej alls brydde sig om hvarken »gök» eller blommor utan endast med spänd uppmärksamhet lyssnade till hans fagra, men förföriska ord.

En stund hade förflutit, då ett svagt *aj* hördes från den unga flickan, men som genast qväfdes af den unge mannens eldiga kyssar. Hon hade kastat sig i hans armar och med klappande hjerta, svällande ådror, häftiga andetag och med en nervös skakning i kroppen, smög hon sig allt närmare och närmare honom. Han hade vunnit sitt mål, nu var stunden inne och han visste äfven att begagna sig af tillfället. »En åsna skulle jag nu vara», tänkte han, »om jag skulle låta henne gå mig ur händerna utan att jag — — — — —

Emellertid började hennes föräldrar blifva mycket oroliga öfver, att hon ännu ej kommit tillbaka, och de trodde, att hon möjligtvis gått så långt, att hon ej hittade tillbaka. Fadern tog sig därför en promenad omkring på platsen för att söka efter henne. Han träffade enskilda par och små grupper, men hans älskade dotter tycktes han ej finna. Då han en stund fortsatt sitt sökande kom han till ett tätt snår hvarur han hörde ett sakta hviskande. Han smög sig närmare och lyssnade. Han förstod genast att det var en man och en kvinna, som befunno sig derinne. — »Det är troligt, att det är ett älskande par, som i likhet med oss kommit för att höra »göken», tänkte han, och då han ej kunde tro, att det var hans dotter, tänkte han fortsätta vidare, men följande löjliga samtal tilldrog sig hans uppmärksamhet: »O, jag ser, att jag ej är älskad af dig mera Mina?» — Hvarför talar du så, har du någon orsak att tvifla på mig?» — »Ha, du försöker föra mig bakom ljuset men det lyckas näppeligen ej!» — »Dyra, älskade du, tror du verkligen, att jag, som älskar dig öfver allt på jorden, skulle hafva hjerta att gyckla med dig?» — »Carl!» yttrade hon nästan skrikande, »hvar var du i går afton?» — En paus uppstod. —

»Hvar jag var? Jo, hemma naturligtvis». —

»Du träffade väl ej händelsevis Fanny Söderqvist?» —

»Alltid kommer du fram med detta namn, jag kan försäkra dig, att jag ej har sett henne på länge och ännu mindre talat vid henne». — »Sedan i natt, skall du säga», yttrade hon hänfullt, »ty jag behöfver väl ej säga mer än att jag sjelf var vittne till edert förhåfvande på denna

plats, der vi nu ligga, och kan äfven säga dig både hvar om ni talade och hvad ni — gjorde.

»Hvad säger du nu?» frågade hon med af vrede darande röst. — »Jag kan ej neka för sanningen, hon var så envis, att jag skulle göra henne sällskap ut i det gröna en stund på qvällen, att jag till sist biföll hennes begäran». — »O, att du kan göra så, det trodde jag dig ej om». »Snälla du, det var både *första* och *sista* gången, jag gör henne sällskap». — »*Första*, ha, ha, ha», skratade hon, *det* skall du ej inbilla mig, ty då hade du ej fått göra som du gjorde, jag känner Fanny för väl till det». — »Göra som jag gjorde?» säger du, vi satt ju endast och samspråkade om helt likgiltiga saker». — »Äh, hå, det hörde jag nog på det der prasslandet, att ni voro i — närmare beröring med hvarandra. Men jag skall förlåta dig på ett vilkor!» — »Och det är?» — »Att du *aldrig*, hör du, *aldrig*, mera gör vidare bekantskap med denna flicka, lofvar du det på din heder?» — »O, min älskling, hvarför tviflar du, då du så väl vet att min högsta önskan är att få ega dig, endast dig, som jag så högt älekar». — En brinnande kyss bekräftade denna »trohetsed».

Nu blef det tyst en stund, men det var blott några få ögonblick, ty snart hörde lyssnaren ett egendomligt prasslande och ojemna andetag. — »Ha, ha», tänkte han och gick derifrån, nu äro de nog vänner igen — — — »det kan en blind höna känna med sin käpp».

Han fortsatte, men stannade plötsligt och uppgaf ett gällt skrik. Vid detta oväntade störande uppdök en mansperson vid en lummig ek och liksom jagad af furier försvann i riktning mot slätten.

Läsaren torde redan ha gissat, att det var samma spjufver som kort förut varit i sällskap med den unga flickan. Fadren hemtade sig snart från sin första öfverraskning, men då han kom närmare den i dvala slumrande dottren, var han nära att digna till marken vid åsynen af henne, kläderna voro i största oordning, håret var likaledes upplöst och tofvigt, som om det aldrig skulle varit i beröring med någon kam. Vid fadrens annalkande vaknade den unga flickan, reste sig upp och såg sig förskräckt omkring. Hon sökte naturligtvis sin tillbedjare, men i stället för honom, träffade hennes blickar fadrens förskräckta ansigte, som upplystes af den matta daggryningen.

Den unga flickan nedslog ögonen, rodnade och bleknade om hvar annat; fadern satte sig bredvid henne och med tvunget lugn yttrade han:

»Hvarför hafver du dröjt så länge, och hvarför finner man dig — på detta ställe inslumrad?»

En stund var det tyst, endast foglarne störde tystnaden med sitt gälla qvitter. Slutligen yttrade hon:

»Snälla pappa, jag ville höra »Göken», och så var jag mycket trött, därför finner du mig här. Vet du hvad, pappa», afbröt flickan sig sjelf, »under den tid jag låg at

här i ett »ljuft slummer», har jag drömt att jag haft »Göken» i mina händer».

»Det tror jag nog», svarade han i hård ton. »Hvad var det för en »Gök, som flög» bort då jag kom? Du har ej varit ensam här? *Hvem* har varit i ditt sällskap? Tala, jag befäller dig det! ty jag såg en mansperson springa från dig, då jag kom».

Flickan, uppskrämd af fadrens hårda och pockande blickar, bekände allt från början till slut. Men då hon kom till — slutet, nedslog hon ögonen och rodnade; hon hade knappast hunnit sluta, förrän fadern hade rest sig upp och stod blek och skälfvande framför henne.

»Min Gud», yttrade han orolig, »du har blifvit *bedragen*, skändad, vanärad och bestulen på det käraste du hafver, och det till af en sådan *skurk* och *rånare*, som du ej känner till namnet ens. O, om jag hade honom här, så skulle jag nog »ersätta» honom för sitt djerfva tilltag».

Fadren, som hade blifvit ovanligt upprörd, märkte ej, att det redan var ett godt stycke lidet på förmiddagen, förr än han fick se sin hustru komma; han reste sig hastigt upp, fattade sin dotters hand och båda gingo henne till mötes.

Hon for förskräckt tillbaka, då hon fick se de bådas förstörda och upprörda ansigten.

»Hvad har händt? Hvad fattas eder?» frågade hon. »Säg, har något händt flickan?»

»Lugna dig, min gumma», svarade han med tvunget lugn. »Du skall få reda på allt, men du måste lugna dig. Det första vi göra, är att återvända hem. Jag tror, att flickan är belåten af »Göken», åtminstone för denna gång», yttrade han med djup ängslan.

Återfärden anträddes genast, alla tre tysta och sorgsna, fadren öfver hvad som händt dottern, modren öfver ovissheten, och flickan öfver att det skulle vara så farligt att lyssna och drömma om »Göken», som var så roligt.

Uppkomna i sin våning blef flickan genast uppmanad att gå in på sitt rum och hvila sig. Då föräldrarna blefvo ensamma, yttrade frun ifrigt:

»Nå, min lilla gubbe, säg mig nu, hvad som händt, och plåga mig ej längre med denna ovisshet!»

»Ja, du skall få veta allt, men kom och sätt dig hos mig och var så tyst som möjligt».

Han berättade allt, så väl om de båda, som han stod och lyssnade på, som händelsen om deras eget barn. Han hade ej hunnit sluta sin berättelse, då hans maka uppgaf ett skärande skrik och föll afsvimnad i hans armar. Mannen tillkallade genast en tjenstflicka och med hennes tillhjälp fick han inom en stund sin älskade maka till sans igen; hon blef af sin man införd i sängkammaren, ty, sade han, du behöfver en stunds hvila och sedan kunna vi samspråka om saken, hvarpå han aflägsnade sig, för han tänkte att ensamheten vore bäst för henne. Då hon blef ensam, utbrast hon i en häftig gråt. Detta lättade

hennes beklämda bröst något, så att hon föll i en lätt slummer, men den som ej kunde hvila, det var den arme mannen, som hade återvänt till salen och med häftiga steg vandrade fram och tillbaka.

Vi återvända nu till egarinnan af den stulna — skatten. Hon hade kastat sig på sängen och stundom förtviflad, stundom glad, öfvertänkte hon nattens händelser och kom till den slutsatsen, att det ej kunde vara farligt att höra på »Göken», i sällskap med en vacker och snäll yngling, dessutom gjorde han ju mig intet ondt, han bara — — »lekte» med mig, Jag kan ej förstå hvarför pappa skulle blifva så rysligt bedröfvad.

Dag för dag gick, men alltid var föräldrarne sorgsna öfver sin dotters framtid. Hon sjelf sökte att få denna gåta löst, och beslöt därför att fråga en gammal tant, hur det kom sig, och hur det hängde i hop, emedan föräldrarne ej ville omtala det för henne. Hon omtalade allt för tanten, samt att hennes föräldrar ej sagt något åt henne sedan den natten, då detta »underverk» skedde.

Tanten, som var en lika illmarig som förständig gammal nucka, men mycket »lätt på foten», inbillade den oförständig flickan mycket, som föll i hennes egen »smak». Hon omtalade bland annat, att flickans föräldrar ej ville mera tala om den saken, emedan det endast bedröfvade det unga qvinnohjertat, »ty», sade hon, »de tro, att det ej blir bättre för det, som det heller ej gör».

Hon omtalade äfven för den unga flickan att hon under samma natt mistat någonting mycket kärt och dyrbart för flickor vid den äldren.

»Snälla tant», hviskade den unga flickan misslynt, »jag har ej förlorat något, åtminstone ej något, som jag vet».

»Mitt barn», sade den gamla tanten i myndig ton, »du förstår det ej ännu, dertill är du för ung, men jag skall tala om för dig hvad du har mistat».

»O, bästa tant, säg *allt* för mig, jag vet, att du är mycket förständig».

»Om du blott är tyst och lyssnar till hvad jag kan säga dig».

Detta lofvade den oerfarna flickan.

»Den person, som du hade i sällskap den der natten, det är den som är skulden till *allt*, det är *han*, som har beröfvat dig din dyrbara skatt, det är *han*, som har förstört din framtid, du får sjelf erfara det framdeles, ännu är det svårt att säga dig, hur det kan aflöpa».

»Men bästa tant, säg mig då, hvad jag förlorat och hvad det är, som han har stulit från mig?»

»Hm, du är ännu så ung och oerfaren, att du ej kan hafva kännedom om sådant, och dertill är du för strängt hållen af dina föräldrar, att man näppeligen kan fordra något sådant af dig».

»Men säg mig för Guds skull hvad jag förlorat».

»Ack, det kan jag nog göra, men — — — — —

»Inga men, jag förgås i denna ovisshet».

»Nå väl, denne man har *stulit* din oskuld», och dermed förklarade tanten hvad oskuld var, och hvad följer det kunde hafva med sig, om det var någon »flur», som vågade stjäla den, och förr eller senare skall man mista den, men den som ej förstår konsten kan bli lurad på konfekten».

Nu förstod flickan *allt*. O, det var förfärligt. — »Hvad skall jag göra? Ack, jag är förlorad, o, du evige förbarmare, hvad skall jag göra?» Hon nedsjönk i en divan, stridda tårar rullade utför hennes kinder.

Tanken på allt detta gjorde den vackra flickan nästan vansinnig. När hon någorlunda sansat sig, öppnades dörren och hennes moder visade sig på tröskeln. Hon blef mycket förskräckt, då hon fick se den sköna flickans tårdränkta ansigte. Hon hejdade sig dock snart och yttade ömt:

»Hvad går åt dig, mitt barn, du ser så förstörd ut?»

»O, älskade mamma, förlåt, jag är förlorad».

»Har någon fått vetskap om förhållandet», afbröt modren henne hastigt?»

»Ja, mamma, tant G. har förklaradt allt för mig».

»Har hon varit framme nu igen, den der eländiga. Lugna dig du, mitt barn, och gör din toilett, ty vi få främmande, jag tror, att de skola vara här inom en timma». Dermed aflägsnade hon sig.

Vi förflytta oss fram i tiden ungefär nio månader. I den unga flickans kammare var det stor sorg och »lidande». I den svällande sängen låg den unga, vid hennes hufvudgärd satt den snyftande modren, och så var det en fru till. Men hur var det fatt, efter som man så der stod och vaktade på den sjuka? Gissa, min ärade läsare, du finner nog hennes närvaro behöflig.

Allt detta var den der olyckliga »gökottan» skulden till, hvilket ännu mera bekräftades, då man hörde ett spädt skrik från den sjukas kammare.

»Ha ha ha!» skrattade tant G. förnöjd, »det är den der lilla »Gökungen», som nu låter för första gången höra sina »drillande toner». Nu kan vi hädanefter vara lika, håna mig nu», och dermed gick hon ut i trädgården för att slippa höra det der galandet.

Läsaren kanhända önskar veta hur det gick med den der »tjuften».

Han blef naturligtvis eftersökt, men ej funnen, ty det finnes så många sådana »ränare», att det ej är lätt att få reda på den rätte.

Men att han skrattar i tysthet åt den der lilla »Göken», det är naturligt, ty det är ju *hans*.

Så der, mina ärade läsarinor, går det, om man hän-gifver sig för mycket åt lättsinnet. Och derfor lyssnen ej på »Gökens» drillande toner mera, ty de äro falska!!!